

GONIEC

KRAKOWSKI

Redakcja i Administracja
Kraków, ul. Dunajewskiego Nr. 7.
Telefon 2502. - P. K. O. Nr. 151.100.

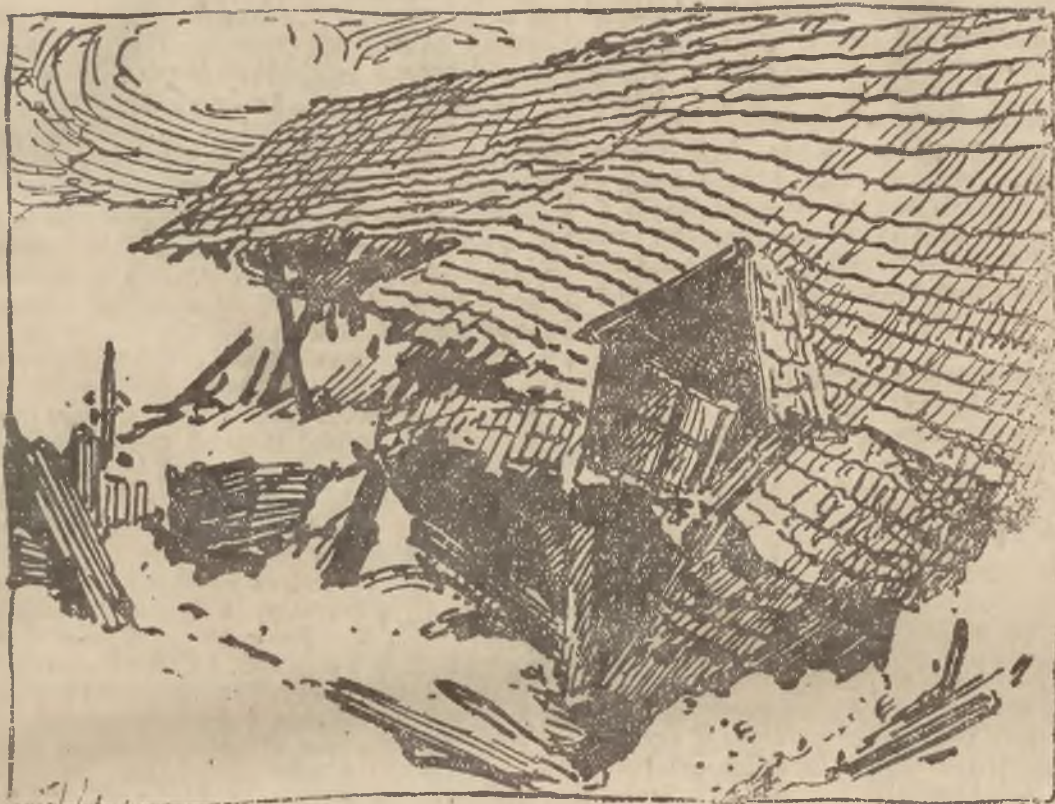
300 M

BEZPARTYJNY DZIENNIK ILUSTROWANY

Prenumerata wynosi w Krakowie miesiecznie **Mk 8000**, z odnosz. do domu **Mk 9000**. Zamiejscowa **Mk 9000**. Zagranicą **Mk 13.000**.

Nr. 30. — Rok VI. · Kraków, niedziela 25 lutego 1923 r.

Red. naczelny ANTONI KRZYWY



Lawina śnieżna.

(1.) Nasza rycina przedstawia mały domek robotnika w górskiej wiosce Lahusatel, który padł ofiarą olbrzymiej lawiny śnieżnej. Masy zbitego śniegu zwały się z wysokości 1700 metrów ze szczytu „Hoher Göller“ na ową wioskę i zasypały przestrzeń wynoszącą z górą jeden kilometr kwadratowy, pokrywając ją warstwą grubości 30 metrów.

Lawina śnieżna zburzyła przytem domek robotnika, mieszający się u stóp góry; w katastrofie znalazł śmierć mieszkaniec domku robotnik i jego żona.

Ateiści sowieccy.



(Objaśnienie wewnątrz numeru)

Miejscowości zniszczone wylewem Dunaju.



Senzacyjne szczegóły o lożach masonskich w Europie i w Polsce.

II.

Dłaczego masonerie amerykańska, angielska i niemiecka nie należą do „Międzynarodowego Towarzystwa Masonskiego“.

(Od naszego korespondenta).

Paryż, w lutym.

W liście poprzednim opowiedzieliśmy genezę powstania „Association Maçonnique Internationale“; wskazaliśmy również, iż organizacja ta grupuje przede wszystkim masonerie łacińskie. Dziś postaramy się wyświetlić, dlaczego do tej organizacji nie przystąpiły masonerie anglo-saskie i masonerie niemiecka.

Masonerie łacińska jest dziś gwałtownie anty-chrześcijańska. Nie zawsze tak było. Jeszcze 50 lat temu masonerie świata całego uznawała, że najwyższy u niej, bo 33-ci stopień Wielkiego Architekta Wszechświata należy się Bogu, a każdy wstępujący do masonerii „brat“ przysięgał między innymi na Biblię. Otóż po roku 1870, kiedy masonerie francuska rozpoczęła walkę z Kościołem katolickim, ujawniła się wśród niej tendencja, mająca na celu wyrzucenie ze swych statutów i obrządków tego wszystkiego, co do Boga czyniło aluzję. I oto w roku 1877, na wniosek senatora Desmons'a, b. pastora, którego nawet protestanci francuscy nie chcieli, konwent Wielkiego Wschodu Francji uchwalił wyrzucić następujący ustęp z art. 1-go swjej Konstytucji: „Wolnomularstwo ma za zasadę istnienie Boga i nieśmiertelność duszy“.

Masonerie włoska, hiszpańska, portugalska i belgijska poszły w ślady Wielkiego Wschodu Francji, którego krok imitowała wkrótce potem Wielka Loża Francji (obrzadek szkocki). Szczegół ten dowodziłby między innymi, że Wielka Loża nie zależy bezpośrednio od masonerii angielskiej, jak to było w zaraniu jej istnienia (150 lat temu).

Otóż stosunek masonerii łacińskich do Boga był głównym powodem, dla którego masonerie Anglii i Ameryki zerwały z nimi stosunki.

Albowiem faktem jest, że masoni angielscy i amerykańscy z Bogiem i Kościołem u siebie nie walczą. Tłumaczy się to zapewne tem, że nie są katolikami i uważają snąc, że trzeba walczyć tylko z Kościołem katolickim. Dlatego to masoni anglo-sascy od lat 50 nie wzięli udziału w żadnym międzynarodowym zjeździe masonskim.

Obecność Wielkiej Loży Nowego Yorku w Genewie była wyjątkiem. Loża ta nie może pretendować do reprezentowania masonerii amerykańskiej, która zorganizowana jest w takiej zwiazki, jak „National League of Freemasonic Clubs“, „High Masonic Council“ (którego organem jest „New-Age Magazine“) i t. p. Masonerie amerykańska jest bardzo rozgałęziona, albowiem wszelkie sekty i konspiracje sięgają się w Ameryce szczególnym powodzeniem. Organ masonski „The Friendship Forum“, wyznał niedawno, że

„przeszło 50% członków ustawodawstwa amerykańskiego należy do loż masonskich“.

W Anglii masonerie zorganizowana jest głównie w „English Grand Lodge“, której Wielkim Mistrzem jest brat Króla, książę Connaught, a jego zastępcą lord Amthill. Do loż angielskich należy nawet wielu członków Wyzszego Kościoła anglikańskiego (High Church) właśnie dlatego, że uznają one Boga, a Biblia jest dla nich „świętem prawem“.

Organizatorowie zjazdu genewskiego próbowali naturalnie pozyskać sobie także udział angielskiej „free-masonry“. Uczynili to za pośrednictwem Wielkiego Wschodu Niderlandów, z którym „English Grand Lodge“ utrzymuje poprawne stosunki. Ale lord Amthill odpowiedział holenderskim „braciom“, że „Angielska Wielka Loża nie tylko odmawia zbratania się z bezbożnikami i wrogami chrześcijaństwa, ale wogóle sprzeciwia się wprowadzaniu polityki do loż“.

Odpowiedź ta potwierdza to, co mi o masonerii angielskiej powiedział kilka miesięcy temu książę Tourmentin, sekretarz generalny

„Association Antimaçonnique de France“, a mianowicie, że „jest to tylko jedna z licznych organizacji klubowych, której członkowie oczywiście nawzajem się popierają, ale przede wszystkim spożywają razem dobre kolacje“.

Ale nietylko masonerie anglo-saska nie wzięła udziału w zjeździe genewskim. Nie było tam także masonerii niemieckiej. Norymberska Wielka Loża Wschodzącego Słońca — dopuszczona do uczestniczenia w zjeździe genewskim na prośbę Wielkiej Loży Francji — nie może pretendować do reprezentowania całej masonerii niemieckiej, albowiem jest tylko jedną z dziewięciu Wielkich Loż niemieckich; następnie wszystkie inne uważają ją za organizację heretyczną, antynarodową i „zaprzędaną Francji“.

Masonerie niemiecka składa się mianowicie z loż następujących:

- 1) Wielka Loża pod Słońcem (Zur Sonne) w Bayreuth;
- 2) Wielka Narodowa Loża-Matka pod Trzema Globami (Zu den drei Weltkugeln) w Berlinie;
- 3) Wielka Narodowa Loża Wolnomularzy Niemiec (Grosse Nationale Loge Deutscher Frei-Maurer) w Berlinie;
- 4) Wielka Loża Pruska pod Przyjaźnią (Zur Freundschaft) w Berlinie;
- 5) Wielka Loża Zgody w Darmstadt;
- 6) Wielka Loża Kraju Saskiego w Dreźnie;
- 7) Wielka Loża-Matka Związku Eklektycznego we Frankfurcie nad Menem;
- 8) Wielka Loża Hamburga;
- 9) Wielka Loża Wschodzącego Słońca (Zur aufgehenden Sonne) w Norymberdze.

Do listy tej należy jeszcze dołączyć „Wolny Związek Pięciu Loż Niezależnych“ w Lipsku, oraz masonerie niemiecką poza granicami Niemiec, a mianowicie: Wielką Lożę im. Lessinga w Czechosłowacji.

Związek Loż Niemieckich w Polsce, oraz Niemiecki Związek Wolnomularski „America“ w Stanach Zjednoczonych.

Ogółem masonerie niemiecka liczy od 70 do 100.000 członków. Cztery pierwsze loże, wymienione w powyższym spisie ożywione są duchem staro-pruskim, a w ich salonach przyjęć na pierwszym miejscu widnieją biusty Hindenburga i Wilhelma II-go. Taka np. Loża-Matka pod Trzema Globami przyjmuje na swych członków tylko chrześcijan.

Cztery loże następne — darmstadtka, drezdeńska, frankfurcka i hamburska — ożywione są pewnym liberalizmem i przed wojną uścisłały dążność do wyzwolenia się z pod pruskiej hegemonii; uczestniczyły nawet w manifestacjach pacyfistycznych, inicjowanych przez masonerie francuską i belgijską, jak np. w Luksemburgu (1912). Ale w gruncie rzeczy małe tylko odcienie dzieliły je od niemal półurzędowej masonerii staro-pruskiej.

Po wojnie odcienie te, wraz z ufundowaniem się w Niemczech ustroju republikańskiego, nieco się wzmożyły. Ośm wielkich loż niemieckich za wyjątkiem norymberskiej — two-

rzyło razem do niedawna, Niemiecki Związek Wielkich Loż. Otóż w październiku r. z. trzy loże pruskie (Pod Trzema Globami, Wolnomularze Niemiec i Pod Przyjaźnią) wystąpiły ze związku, albowiem nie chciały się solidaryzować z ideami kosmopolityzmu, pacyfizmu i materializmu, jakie rzekomo związek zaczęły zalewać.

„Latomia“, organ miesięczny Wielkiej Loży-Matki pod Trzema Globami, jeszcze w marcu 1921 pisał, że „wszystkie loże niemieckie powinny być poddane bezwzględnej reformie w celu wypłeniczenia z nich wszystkich nie-Niemców i internacjonalistów“ (czytaj żydów), oraz „unieszkodliwienia ich tajnych wpływów, co będzie trudne“. „Latomia“ dodawała, że „odbudowa Niemiec może się dokonać tylko na podstawach patriotyzmu i religijności“.

Wiec na łamach „Le Symbolisme“ (październik 1921) francuskiego przeglądu masonskiego zauważył z melancholją p. Oswald Wirth, bibliotekarz francuskiego Ministerstwa Kolonii:

„Urzędowa masonerie niemiecka zawsze się wyróżniała swym pangermanizmem; samorzutnie zerwała stosunki z masonerie międzynarodową, oświadczając, że chce być przede wszystkim germańska...“

Pozostaje norymberska Wielka Loża Wschodzącego Słońca, która od roku 1907 „służy prawdziwym ideałom masonskim“, jak pisał Wielki Mistrz Wielkiej Loży Francji, Maurycy Monier, na łamach „Ere Nouvelle“ (17. I. 23). Loża ta świadomie i jawnie rozpoczęła walkę z masonerie staro-pruską, opierając się na zasadach wolnej myśli, demokracji i pacyfizmu. To też loże staro-pruskie wypowiedziały jej wojnę. Np. Wielka Loża Wolnomularzy Niemiec ogłosiła w „Deutsche Zeitung“ (11. II. 21) manifest, specjalnie skierowany „zdrajcom“ norymberskim skierowany, w którym czytamy:

Wielka Loża wie, że jest w zgodzie z innymi Wielkimi Lożami niemieckimi, dzielącymi jej przekonania patriotyczne i chrześcijańskie, kiedy występuje przeciwko bezwstydnyemu stowarzyszeniu pacyfistów i ordynarynych internacjonalistów, którzy wyparli się ojczyzny i zasłużyli sobie na pogardę publiczną przez swe szalone marzenia o powszechnym braterstwie... Wobec tego Wielka Loża Wolnomularzy Niemiec oświadcza, iż rozpoczyna jawną walkę z nędznym stowarzyszeniem nieregularnych loż Niemiec południowych i zwraca publicznie uwagę na intrygi Loży Wschodzącego Słońca w Norymberdze.

Zaznaczyć tu należy, iż główną „intrygą“ Wielkiej Loży Norymberskiej było pismo, jakie jeszcze przed końcem wojny, w roku 1918, loża ta wystosowała do Wielkiej Loży Francji, a w którym czytamy:

Pokój świata wymaga, aby anty-liberalne i konserwatywne Niemcy przemieniły się jak najszybciej w demokratyczną Republikę, albo aby Niemcy spruszczone powróciły do swego dawnego ducha z przed epoki Bismarcka...

Powyższe fakty są dowodem, że za wyjątkiem ośrodka norymberskiego ruch masonski w Niemczech jest farsą, zręcznie uszczelnioną przez pangermanistów.

A więc ze względów filozoficznych lub narodowych do sławnej „Association Maçonnique Internationale“ nie przystąpiły masonerie angielska, amerykańska i niemiecka. Jest zatem Międzynarodówka Masonska w gorszym położeniu od swego dziecięcia ideowego: Ligi Narodów.

Kazimierz Smogorzewski.

NADESŁA - E.

Od środy dn. 21 lutego b.r.

K
I
N
O

MARGOT

Arcydzieło francuskie w 6-ciu aktach.

Najwspanialszy film sezonu pod względem techniki zdjęć. — Wystylizowany

artyzm sztuki z galerii mistrzów.

Odmalowana boskość natury.

w Krakowie, ul. Garibudę L. 5.

W
A
N
D
A

INFORMACJE POLITYCZNE.

Konferencja naszego min. spr. zagr. z obcymi posłami w Warszawie.

Warszawa. (AW.)

Posłowie: francuski, angielski i włoski, pp. Panafieu, Maks Müller i Tomassini konferowali wczoraj z ministrem Skrzyńskim o aktualnych sprawach polskiej polityki zagranicznej.

Wojska polskie nie obsadzały pasa neutralnego.

Warszawa. (AW.)

W ostatnich dniach rząd kowieński rozpoczął na zachodzie propagandę oskarżającą Polaków o napady Wojsk polskich na litewskiej części pasa neutralnego. Fałszywe te wiadomości osiągane są zapomocą organów propagandy sowieckiej i niemieckiej. Dla poparcia tych oskarżeń jest fakt wzięcia do niewoli 2 oficerów polskich. Wiadomo jednak, że oficerowie ci dostali się do niewoli z generałem Carton de Wiart, któremu towarzyszyli w podróży inspekcyjnej. Wojska polskie nie brały zupełnie udziału w obsadzeniu pasa neutralnego, którego objęcie powierzono było tylko oddziałom policyjnym i straży celnej.

Delegacja przemysłowców u prezyd. Wojciechowskiego.

Warszawa. (AW.)

W ubiegłą środę u Prezyd. Rzeczypospolitej odbyła się konferencja z delegacją centralnego związku polskiego przemysłu, górnictwa, handlu i finansów. Prezydent Wojciechowski zwrócił się do delegacji z szeregiem zapytań. Delegacja złożyła na piśmie tezy wyrażające

pogląd sfer gospodarczych na sprawę sanacji skarbu. Między innymi sfery gospodarcze wyrażają się przeciw wprowadzeniu miernika złotego do operacji kredytowych oraz przeciw redukowaniu wysokości sum, i terminu pożyczek dla przemysłu.

Nadużycia wywozowe w Gdańsku.

Warszawa. (AW.)

Lotna komisja wysłana do Gdańska przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewn., wpadła na ślad znaczniejszych nadużyć w związku z nielegalnym wywozem żywności przez Gdańsk do Niemiec.

„Syonistyczna partja pracy“.

Warszawa. (AW.)

Posłowie: Heller, Lewinśch, Zilberschein oraz senator Binenstock zawiązują frakcję parlamentarną syonistycznej partji pracy, która powstanie w łonie kół żydowskich. Frakcja ta reprezentować będzie interesy żydowskich mas pracujących w Polsce.

Waluta polska na Górnym Śląsku.

Warszawa. (A. W.)

Wczoraj pod przewodnictwem prezesa rady ministrów odbyła się konferencja rządu z przedstawicielami wielkiego przemysłu górnośląskiego, poświęcona sprawom związanym z wprowadzeniem waluty polskiej na Górnym Śląsku. Generał Sikorski zapewnił zebranych, że waluta polska wprowadzona zostanie na Górnym Śląsku dopiero po osiągnięciu porozumienia między pracodawcami a pracownikami.

o wynalezieniu podstawy dla honorowego porozumienia się i o układzie gospodarczym, któryby był możliwy do przyjęcia. Tak więc partjotyzm Niemców jest całkiem inny od partjotyzmu Francuzów. Najważniejszym problemem obecnie jest sprawa wyżywienia. Następcza też ona największe trudności. Ceny środków żywności wznoszą się w zastraszający sposób, tak, że największe nawet płace robotnicze nie mogą już obecnie wystarczyć. Te stosunki przyczyniają się w dużym stopniu do wytworzenia fermentu wśród robotników. Jakkolwiek są oni przeciwni okupacji, tak z drugiej strony trzeba przyznać, że nie solidaryzują się ani z rządem ani z przemysłowcami. Szczególniejszym powodem do rozgoryczenia mas robotniczych Zagłębia jest fakt, że wielkie sumy, jakie napływają z całych Niemiec na rzecz klasy pracującej, nie dochodzą zupełnie do robotników.

Generał obawia się wobec tego poważniejszych rozruchów.

W tym wypadku położenie wojsk okupacyjnych stałoby się trudnym i zmuszone byłyby do energicznego wystąpienia, ohooby nawet ruchu nie skierowano wprost przeciwko Francuzom i Belgom. Mimo wszystko jest generał Degoutte zdecydowany wytrwać i złać wszystkimi środkami opór Niemiec.

Grecja na wulkanie.

Grecja na wulkanie! — Lud znudzony wojnami, Oburzenie na rząd z powodu sekwestru dewiz. Sytuacja wewnętrzna niejasna. — Partje żrą się jak... w Polsce.

Rzym. (AW.)

Według doniesień pism z Aten, znajduje się Grecja w przededniu politycznego kryzysu.

Przedewszystkiem cały naród jest już znudzony ciągłymi wojnami i polityką awantur, tak, że do wyraźnych kroków przeciwko Turkom dałby się skłonić jedynie napaścią z ich strony. Ostatnie rozporządzenie rządowe, na mocy którego zasekwestrowano wszystkie znajdujące się w bankach zagraniczne dewizy, będące własnością prywatną, oraz złoto należące do poszczególnych obywateli, wywołało nadzwyczajne rozgoryczenie przeciwko rządowi, gdyż w miejsce zajętych wartości ofiaruje rząd papierowe drachmy. Sytuacja wewnętrzna jest również bardzo niejasna. Stronnictwo venizelistów, które jest obecnie panem położenia rozpada się na 5 gwałtownie zwalczających się partji. Najsilniejszą obecnie partją są radykałowie, którzy za wszelką cenę życzą sobie pokoju i przyłączenia się do Małej Ententy.

Zamach Niemców na pociąg francuski.

Stan oblężenia w Moguncji. — Zamach na pociąg.

Moguncja (PAT).

Wczoraj rano ogłoszono tu stan oblężenia z powodu aktów sabotażu.

Paryż. (AW.)

Pięciu nieznanym sprawców niemieckich usiłowało wykonać zamach na pociąg idący z Paryża do Kolonii. Mianowicie, zamierzali przez rozsrubowanie szyn kolejowych na wspomnianej linii stworzyć większą lukę w szynach. Przypuszczają, że chodzi tu o zamach polityczny, gdyż tym pociągiem jeżdżą zwykle

francuscy rzeczoznawcy wraz z ministrem robót publicznych, Le Troquerem,

Wiedeń. (PAT).

Z Moskwy donoszą, że odbyła się tam nadzwyczajna sesja Rady Komisarzy ludowych na której Trocki oświadczył, że dla Rosji jest wojna konieczną. Przedtem nie należy oczekiwać rewolucji światowej. Zdaniem Trockiego należy ograniczyć wszystkie wydatki, a przede wszystkim dążyć do wzmożenia produkcji materiału wojennego. W tym kierunku miała zapasę uchwała.

Znużenie Niemców w Zagłębiu Ruhry.

Niemiecka Izba handlowa potępia spekulacje rządowe. — Wygra kampanię, kto będzie cierpliwszy. — Drożyzna. — Robotnik niemiecki nie solidaryzuje się z rządem. — Z powodu okradania robotników możliwe są rozruchy.

Paryż. (AW.)

Według informacji pism, daje się zauważyć u ludności niemieckiej Zagłębia, już pewne zmęczenie walką z władzami okupacyjnymi. Niemalą w tem rolę odgrywa zwykła marka niemieckiej, która spowodowała esseńską Izbę handlową do powzięcia następującej uchwały:

Przez bezmyślną interwencję rządu na giełdach, przyniósł rząd niemiecki więcej straty, aniżeli cała okupacja francusko-belgijska. Sztuczne wyśrubowanie wartości marki, spowodowało zmniejszenie się wartości wszystkich akcji, przez co wywołał rząd niemiecki nieobliczalne wprost szkody.

Szczególnie ciężko przychodzi pogodzić się opornym Niemcom z faktem, że mimo agitacji, robotnicy pracują i to pracują dla Francji i Koalicji. Zaciętość dyrektorów kopalni i instytucji przemysłowych, którzy dla błahego po-

wodu źle obchodzą się z robotnikami, np. dlatego, że któryś z robotników rozmawiał z żołnierzem francuskim, wywołuje powszechną niechęć.

„Liberte“ publikuje wywiad z generałem Degoute w sprawie obecnego położenia w Zagłębiu Ruhry. Zdaniem generała, opór ze strony Niemiec jest właściwie walką w celu doprowadzenia przeciwnika do znużenia. Ten więc wygrywa kampanję, kto okaże najwięcej cierpliwości. Jakkolwiek w społeczeństwie niemieckim przeważa spokój w ocenianiu akcji francuskiej w nadziei, że mimo wszystko skończy się ona zwycięstwem Niemiec, to w zachowaniu się przemysłowców i finansistów niemieckich widać już wyraźne zdenerwowanie i niepokój. Jeżeli poprzednio zapewniano butnie, że Niemcy nie poddadzą się pod presję bagnatów, to dzisiaj mówi się zupełnie otwar-

Maszyny min. skarbu Jastrzębskiego do bicia dukrtów

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa.

Niefortunny projekt b. ministra Skarbu, p. Jastrzębskiego, wypuszczenia w obieg polskich monet metalowych, których fabrykacja kosztowałaby więcej, niż wartość samego pieniądza — został obecnie przez Ministerstwo Skarbu zarzucony.

Natomiast nie jest wykluczone, że Min. Skarbu przystąpi do bicia

polskiej waluty złotej

z kruszcu dostarczonego przez osoby prywatne, wyłącznie na ich rachunek osobisty.

W tym celu wykorzystacby można maszyny, sprowadzone przez p. Jastrzębskiego.

Uwolnienie oficerów polskich z litewskiej niewoli.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa.

Dwaj oficerowie polscy, wzięci do niewoli litewskiej jako towarzysze gen. angielskiego Viant'a, zostali na skutek interwencji angielskiej uwolnieni i dziś wrócili do Warszawy.

Wilno w niebezpieczeństwie!

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa.

Należy przewidywać w najbliższym czasie napad Litwinów na Wilno.

Wynika to z przygotowań, jakie czynią oddziały powstańcze, które zajęły Kłajpedę. Obecnie głównodowodzący tymi oddziałami, p. Budrys, który jest tą samą osobą, co p. Połowiński, szef defenzywy litewskiej, zbiera swe oddziały i przygotowuje się do

wyprawy na Wilno.

P. Budrys otwarcie oświadczył posłowi polskiemu Drowi Szarocie przed jego przymusowym odjazdem z Kłajpedy, że ruch powstańczy ma za zadanie samodzielnie lub też

przy pomocy rządu kowieńskiego uzyskać to, co się Litwie, według jej mniemania, należy, i po oczyszczeniu Kłajpedy z elementów przychylnych Polsce, oddziały jego pójdą gdzieś indziej

na granicę polską.

Sila zbrojna litewska składa się z 60.000 regularnego żołnierza, 50.000 rezerwy i 40.000 szaulisów. Ci ostatni składają się z żołnierzy na pół regularnych, a organizacja ich jest podobna do organizacji naszego „Strzelca”. Są to żołnierze dobrze wyćwiczeni i świetnie opłacani przez rząd kowieński, ponieważ otrzymują od niego po 5 litów dziennie tj. po pół dolara.

Okazuje się, że p. Budrys w stosunku do posła Szaroty zachowywał się najzupełniej cynicznie. Oświadczył mu, że z protestu jego przeciwko wyrzuceniu go z Kłajpedy, nic sobie nie robi, tak samo jak sobie nie robił z protestu Wysokiego Komisarza Ligi Narodów i tylko ta różnica zachodziła między oboma protestami, że — jak się wyraził p. Budrys — protest polski mógł schować do swego portfela, protest zaś Wys. Komisarza musiał schować do szuflady, ponieważ papier był za duży i za twardy.

Faktyczna mobilizacja litewskiej armii regularnej przeciw Polsce.

Ochotnicy niemieccy w szeregach powstańców. — Koncentracja wojsk litewskich.

Wilno. (AW).

W ostatnich walkach w pasie neutralnym brał udział po stronie litewskiej oddział ochotników niemieckich pod dowództwem porucznika Drelitza. Uczestnictwo niemieckie potwierdzają liczne zeznania miejscowej ludności w przyznanych nam terenach.

Wilno. (AW).

W ostatnich dniach rozpoczęła się na Litwie koncentracja sił wojskowych. Do Wysokiego Dworu przybyło kilka szwadronów jazdy litewskiej, w Koszedarach grupują się oddziały ochotników litewskich. Ostatnio przybył tam transport, liczący z górą 300 ludzi.

Projekt nowej ustawy o ochronie lokatorów.

Rada główna dla spraw mieszkaniowych będzie ustalała mnożnik czynszowy. — 1 rubel — 500 marek, 1 mkn. — 230 Mkp.; 1 kor. — 200 Mkp. — Jakże instytucje i osoby nie podlegają ustawie. — Sublokatorzy. — Zniesienie ustawy jest wykluczone!

Warszawa w lutym.

Projekt nowej ustawy, który rozpatrywany będzie na najbliższym posiedzeniu Rady ministrów, opracowany został przez min. sprawiedliwości wespół z przedstawicielami min. spraw wewnętrznych, zdrowia oraz skarbu, poczem złożono go Radzie głównej dla spraw mieszkaniowych, ogniskującej całokształt zagadnień mieszkaniowych.

Opracowany ostatnio projekt przewiduje ustalenie mnożnika przez prezydium rady, nie zaś pozostawienie, jak to było proponowane w projekcie ustawy poprzedniej, decyzji poszczególnych komisji gminnych lub powołanych ku temu ciał samorządowych.

W ten sposób uniknie się nierównomiernego ustalania opłat mieszkaniowych, gdyż zależnie od elementów, zasiadających w takich komisjach, mieszkańcy jednej gminy (miasta) zmuszeni byłiby do ponoszenia z tego tytułu zbyt wielkich ciężarów, gdy w innej gminie ceny najmu uległyby minimalnej podwyżce.

Obecnie opracowany projekt za podstawę do określenia czynszu mieszkaniowego przyjmuje normę płac z roku 1914. przy czym 1 rubel przy opłacie komornego równać się będzie 500 Mkp., na ziemiach b. Kongresówki; w b. dzielnicy pruskiej komorne opłacać się będzie w stosunku 230 Mkp. za 1 m. niemiecką, oraz w b. dzielnicy austriackiej 200 Mkp. za 1 koronę. Dalsze ustalanie stawek, według projektu, odbywać się będzie mocą specjalnych rozporządzeń komisji rządowej, której skład i kompetencje określi prezydium Rady ministrów.

Wprowadzenie w życie wyżej podanych mnożników nie zwalnia od opłat za świadczenia. Ogółem opłata winna wynosić około 10 tysięcy Mkp od pokoju, czyli, że zostają usankcjonowane te normy, które przyjęły się prawie w praktyce. Lokale przemysłowe i handlowe podlegają ochronie lokatorów, jednak mno-

żnik stosowany przy obliczaniu komornego winien być zdwojony.

Według projektu nie podlegają ustawie o ochronie lokatorów, lokale, należące do następujących instytucji i osób: lokale związane z uposażeniem służbowym, koleje, fabryki oddane w dzierżawę wraz z urządzeniem wewnętrznym, hotele wydzierżawione z urządzeniem jako przedsiębiorstwa, lokale do zabaw (kinoteatry), lokale zajęte pod banki.

Jako pierwszą przyjętą do projektu poprawkę rady mieszkaniowej uchwalono wyeliminować z pod ustawy o ochronie lokatorów lokale, zajęte przez kantory wymiany.

Rola sublokatorów, zazwyczaj niemiłosiernie wyzyskiwanych, uzależnionych częstokroć od humoru i swego „patrona”, głównego lokatora, pozbawionych wody i elementarnych wygód sanitarnych — jest nie do pozazdroszczenia.

Zasadniczo według otrzymanych przez nas wyjaśnień, sublokatorzy korzystają ze wszystkich tych uprawnień, jakie przysługują lokatorom głównym. Rzeczą jasną, iż korzystają i z prawa o ochronie lokatorów.

Kwestja ta jednak wymaga znacznych uzupełnień ustawowych.

Ceny komornego dla sublokatorów ustalone zostaną w ten sposób, iż do ceny przypadającej właścicielowi domu za podnajmowaną przez sublokatora część lokalu główny lokator doliczyć może 60 procent.

Za dostarczone sublokatorowi meble, według tegoż nowego projektu, pobierane być winno godziwe wynagrodzenie, które nie może jednak przekraczać stu procent sumy należnej od sublokatora tytułem komornego wraz ze świadczeniami.

Ustawa o ochronie lokatorów będzie w każdym razie utrzymana i niema szansy o jej zniesieniu jeszcze na całe lata.

Jak generał angielski został wzięty do niewoli litewskiej.

Warszawa. (A. W.).

„Rzeczpospolita“ podaje następujące szczegóły o aresztowaniu generała Carton de Wiart, szefa angielskiej misji wojskowej:

W ubiegłą niedzielę generał w towarzystwie dwóch oficerów polskich i jednego angielskiego, udał się pociągiem na odcinek pasa neutralnego koło Oliennik, chcąc osobiście się przekonać, słysząc strzały armatnie, że to strzela artylerja litewska. Tymczasem wojska litewskie zajęły jedną z miejscowości leżących na polskim terenie w ten sposób, że pociąg znalazł się

pod ogniem artylerji litewskiej,

mając zarazem odcięty odwrót. Bandy wojskowe litewskie przypominające swoim wyglądem raczej bandytów kolejowych, niż żołnierzy, wtargnęły po chwili do pociągu, rozkazując oficerom wyjść. Perswazje generała Carton de Wiart spotykały się jedynie z drwinkami. Czterech oficerów, rozbrojono

odprowadzono ich piechotą

do najbliższej stacji wojskowej komendy litewskiej. Po kilku godzinach trzymywania na mrozie, odstawiono wszystkich pod eskortą dzikiego żołdactwa

w nieopalanym wagonie do Kowna.

Tam oddzielono oficerów angielskich od polskich, poddano ich kilkugodzinnym badaniom i wreszcie zamknięto w koszarach wojskowych

jak zwykłych aresztantów.

Podczas transportu oficerów do koszar przez miasto

ludność wydawała wrogie okrzyki.

W ten sposób oficerowie spędzili dwa dni w brudnym areszcie koszarowym, w óptakanych warunkach. Dzięki interwencji poselstwa angielskiego, oficerów angielskich wypuszczono z więzienia, a polscy oficerowie jeszcze tam przebywają.

Imiennik, który wstyd przynosi.

Warszawa.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Posterunkowy I-go Komisarjatu P. P. w Sosnowcu, Józef Polak, aresztował na ulicy: Józefa Piłsudskiego i Antoniego Kozika, oskarżonych o dezercję i kradzież.

Giełda.

Kraków. (PAT).

Waluty. Dolary Stanów Zjednoczonych tr. 50000, funty szterl. tr. czek. 234000—236000, floreny holenderskie tr. czek. 20000—20100, franki francuskie tr. czek. 3050—3080, franki belgijskie tr. czek. 2700—2750, franki szwajcarskie tr. czek. 9500—9550, liry włoskie tr. czek. 2500—2525, marki niemieckie tr. wal. 2.24—2.20, tr. czek. 2.27 1/2—2.23, korony austr. tr. czek. 0.72—0.69, korony czeskie tr. wal. 1475, tr. czek. 1425—1490.

Akcje. PTH. 3700—4000, tr. 3700—3900, Pharma 16000—17000, tr. 16400—16800, Żegluga polska 1000—1200, tr. 1025—1150, Zieleniewski 73000—80000, tr. 78000—76500, Automotor 3000—4000, tr. 3500—3800, H. Cegielski 114000—124000, tr. 120000—115000, Trzebinia 20000—25000, tr. 23500—24250, Pocisk 6000—7000, tr. 6500, Górka 58000—64000, tr. 61500—60000, Siersza górnicza 62000—67000, tr. 64000—66000, TPG. 36000—40000, tr. 37500—38000, Nafta polska 7500 8500, tr. 8000—8100, Ojkos 80000—88000, tr. 85000, Strug 6500—7500, tr. 7250—7500, Trzebinia mydło 30000—34000, tr. 31000, Krakus 13000—15000, tr. 13500—13700, Chodorów 50000—58000, tr. 53000—55000, Parowoz 10000—12000, tr. 11250—11400, Elektrownia Siersza 4500—5500, tr. 5000—4850, Niemojowski 22000—25000, tr. 23500, Fabryka kapeluszy Myślenice 5000—6000, tr. 5500.

Zurych. (PAT).

Zamknięcie giełdy. Berlin 002.39, Holandia 210.75, Nowy York 531 1/4, Londyn 25.06, Paryż 32.47, Medjolan 25.67, Praga 15.77 1/2, Budapeszt 0.18 1/2, Bukareszt 2.60, Belgrad 5.10, Sofja 3.07, Warszawa 0.01.15, Wiedeń 00074 trzy czwarte, austr. korona stempl. 00075.

Najważniejsze wypadki z całej Polski.

Katastrofa przy robotach ziemnych.

W gminie Kosów pow. Erzeżany usunęła się ziemia przy robotach ziemnych, prowadzonych koło młyna, skutkiem czego zginęło 3 robotników. Odpowiedzialność ponosi milijarder, właściciel kilku młynów Łobl, gdyż roboty odbywały się dla oszczędności bez fachowego kierownictwa.

Przeciw 8-tygodniowym ćwiczeniom rezerwy.

Zarząd Związku Oficerów Rezerwy interwenjował w Min. spr. wojsk., domagając się przesunięcia terminu powołania studentów szkół wyższych na okres wakacyjny do ćwiczeń rezerwy.

Równocześnie napływają protesty do Min. spr. wojsk. przeciwko zbyt długim ćwiczeniom. Są one umotywowane tem, iż w czasach obecnych każdy niemal służył po kilka lat w wojsku, więc tak długie kursa są nieumotywowane.

Podwyższenie racji chleba i tłuszczu dla rekrutów.

W myśl rozkazu departamentu intendatury, rekrutom ostatnio wcielonym do oddziałów polecono wydawać dodatkowo 200 gram. chleba i 10 gram. tłuszczu od 1 lutego aż do 30 czerwca 1923 r.

Naftową udziały brutto.

Złożony został Sejmowi projekt ustawy dotyczącej zakupu przez rząd ropy brutto, który przewiduje, że właściciele bruto otrzymają za ich produkt cenę rynkową.

Wobec tego, że właściciele udziałów naftowych brutto nie ponoszą żadnych kosztów, związanych z produkcją ropy naftowej i bez pracy osiągają znaczne korzyści materialne, ministerstwo skarbu występuje z wnioskiem trzechkrotnego z 10 proc. na 30 procent podniesienia stawki podatku od naftowych udziałów brutto, których właściciele z powodu wprowadzenia nowych podatków do obliczenia ceny za ropę brutto znajdują się obecnie w sytuacji znacznie korzystniejszej, niż w czasie wprowadzenia 10 proc. podatku, t. j. w roku 1920.

Pokrajany przez pociąg na strzepy.

W chwili po wyruszeniu z dworca głównego w Warszawie pasażerowie pociągu pośpie-

szego Nr. 13, byli świadkami zgrozą przejmującej sceny.

Tuż za Warszawą, na przystanku Utrata, pod koła pędzącego kurjera dostał się 42-letni posterunkowy Paweł Zminkowski. Gdy pociąg zatrzymano, podróżni ujrzeli porozrzucane na torze kolejowym okrwawione kawałki ciała ludzkiego.

Wypadek nastąpił w chwili, gdy posterunkowy przechodził z toru kolejowego na peron stacyjny, przyczem poslizgnął się i upadł na tor Nr. 1, po którym pędził całą siłą pary pociąg pośpieszny.

Zminkowski osierocił żonę i troje małoletnich dzieci.

Fabryka dolarów.

W Kołbieli, powiecie mińsko-mazowieckim, wykryto fabrykę fałszywych dolarów. W czasie rewizji znaleziono 6000 dolarów u „firmy”. Właściciel tego zlotodajnego interesu Abraham Zglicki wraz z rodziną zbiegł.

Bomba dla policjanta za gorliwość!

Kierownik posterunku policyjnego w Druskienikach, st. przodownik Władysław Osuch, napotkał trzech pijanych mężczyzn, których doprowadził do posterunku, gdzie pozostali.

Po przepatrzeniu wsi Druskieniki, gdy Osuch znalazł się na rogu ul. Zielnej i drogi prowadzącej do mostu na Niemnie, podbiegło nagle trzech mężczyzn, którzy rzucili w Osucha granat ręczny.

Pocisk eksplodował w odległości półtora metra od Osucha, nie czyniąc mu żadnej krzywdy. Sądząc z odłamków granatu, był on francuski kalibru jajowatego.

Zamach był zemstą terrorystów-partyzantów litewskich, gdyż Osuch odznaczał się wielką służbiistością.

Pocztowcy przeciw zwijanlu min. pocz.

Pracownicy ministerstwa poczt i telegrafów uchwalili rezolucję protestującą przeciwko projektowi zniesienia ministerstwa poczt i telegrafów.

Rezolucja podkreśla, że zmniejszenie personalu ministerstwa jest niemożliwe bez obniżenia dotychczasowego poziomu pracy w instytucjach pocztowych i telegraficznych.

Emigracja do Ameryki.

Wyczerpanie się „kontyngentu” z Polski.

Według informacji generalnego konsulatu amerykańskiego, liczba wiz udzielonych na paszporty emigrantów z Polski, udających się do Stanów Zjednoczonych wyniosła w drugiej połowie zeszłego roku 27.827.

Obecnie, aż do dnia 1 lipca lądowanie emigrantom polskim w portach Stanów Zjednoczonych nie będzie dozwolone, z powodu wyczerpania się liczby przepisanej ustawą amerykańską, o ograniczeniach w stosunku do

każdego z państw.

Na rok 1923 i 1924 konsulatu amerykański na skutek otrzymanych podań o wizy paszportowe udzielił już blisko 30 tysięcy kart wstępu z których wiele opiewa na grudzień 1923 roku, względnie na styczeń 1924 roku.

Obecnie wydawanie dalszych kart wstępu uprawniających do zgłaszania się po wizy zostało wstrzymane.

Co prowincję gnębi i czego żąda.

Jeleśnia.

W niedzielę, dnia 18 b. m. odbył się wielki wiec zwołany przez Związek ludowo-narodowy w Jeleśni, powiat żywiecki, przy liczbie około 3000 uczestników, którzy przybyli z 13 gmin. Przedmiotem obrad było stworzenie większości polskiej na terenie Sejmu i utworzenie silnego rządu. Sprawę referował poseł tamtejszego powiatu, właściciel Ludwik Dobija. Nad referatem wywiązała się bardzo ożywiona dyskusja, w której obok członków Związku ludowo-narodowego przemawiali wybitni ludowcy, zaznaczając, iż wszyscy solidaryzują się w pracy ze Związkiem Chrześc. Jedności Narodowej i wzywają swoich posłów z P. S. L. „Piast”, aby połączyli się z ósemką w celu utworzenia silnego rządu narodowego.

Żywiec.

Dnia 21 lutego 1923 r. odbyły się dwa bardzo liczne zgromadzenia w mieście Żywcu o godz. 12 w sali Magistratu dla włościan, a o godz. 6 w sali Kasyna urzędniczego dla obywatelstwa miasta, rzemieślników, robotników i inteligencji. Na obydwóch zgromadzeniach sprawę tworzenia rządu narodowego i obecnej sytuacji politycznej w Polsce referowali: poseł Rzepecki z Poznania, poseł Ludwik Dobija z Żywiecczyzny i p. Gruszecki z Krakowa. Po ożywionej dyskusji, w której zabierali głos mówcy różnych stronnictw, uznano, że tylko połączenie z Piastem i N. P. R-owcami może doprowadzić do utworzenia silnego rządu narodowego i uratować Polskę od upadku. Oprócz referentów zabierali głos w dyskusji: b. poseł ludowy p. Koczur, b. poseł do parlamentu austriackiego Maciej Fijak, prof. Sikora z Żywca. Na zakończenie uchwalono rezolucję:

„Nie dojdzie w Polsce do ładu i porządku, dopóki między większością stronnictw polskich nie będzie uczciwego i stałego porozumienia i dopóki ta większość polska nie wytworzy rządu parlamentarnego, o tę większość i ustalenie programu opartego.

Zebrani wyrażają podziękę posiom Związku Ludowo-Narodowego za wytrwałe dążenie do tego celu i zachęcają ich do czynienia dalszych zabiegów oraz wyrażają żal, że posłowie z Piasta, N. P. R. i innych stronnictw lewicy dotąd koniecznie zgody i wspólnej pracy dla Polski zrozumieć nie mogli.

Zebrani zobowiązują się do szerzenia idei zgody wśród stronnictw polskich, chrześcijańskich i narodowych w swoich miejscach zamieszkania“.

Krzywda powołanych rezerwistów.

Frontowi oficerowie pójdą na ćwiczenia wspólnie z „łazikami”. — Apel do władz wojskowych.

(a) Ostatnie powołanie rezerwistów z lat 1895, 6, 7 jest rozporządzeniem, które dotyka szerokie masy rezerwowych oficerów i szeregowych. Jak wiadomo bowiem według zarządzenia Min. spraw wojsk. nie będą tym razem udzielane żadne odroczenia, ani uczniom, ani słuchaczom wyższych uczelni. O ile można ten fakt pochwalić i ostatecznie się z nim pogodzić, o tyle trudno zrozumieć, co kazało władzom wojskowym traktować na równi starych, wysłużonych weteranów frontowych, którzy odbyli niejednokrotnie służbę w ogniu wojennym przez pełne lat siedem, a obecnie pójdą na zwykłe rekruckie ćwiczenia aż na 8 tygodni.

Sprawa ta dotyka przede wszystkim kończących obecnie studia. Oficerowie i podoficerowie oraz szeregowcy, którzy wskutek wojny stracili lata studjów i po gemobilizacji znaleźli się niemal w nędzy na bruku ulicznym — obecnie doszli już naogół do równowagi. Na Uniwersytetach kształcą się w tej chwili ołbrzymi procent takich właśnie ofiar długoletniej wojny. Słuchacze — b. żołnierze, mają poza tym znalezione z trudem zajęcia, które pozwalają się im utrzymywać na możliwej stopie. Zajęcia te, to przeważnie lekcje, biura, banki i t. p.

Dzisiaj, kiedy Ministerstwo powołuje wszystkich na ćwiczenia, cały moralny wysiłek naszych młodych ludzi idzie na marne. Urwą się wszystkie zajęcia, bo któż zechce zrozumieć ciężkie położenie studenta Uniwersytetu, który po powrocie z ćwiczeń znajdzie się znowu bez żadnego zajęcia — w nowej nędzy? Ileż zaś szkody przyniesie tym ludziom przerwa w studjach? O tem wszystkim Ministerstwo i władze zapomniały.

A równocześnie z doświadczonymi żołnierzami powołani zostali znani pod ogólną nazwą „łazików”, albo tacy, którzy wogóle nie mieli mundurku wojskowego na sobie, gdyż w swoim czasie znaleźli odpowiednie fundusze, aby wojska uniknąć, albo tacy, którzy służąc w wojsku unieśli „zadekować” się w intendanturach, magazynach — a najczęściej... w szpitalach. I ta ołbrzymia część, bodaj czy nie większość obecnie młodzieży studjującej, żyjąca w nieporównanie lepszych warunkach materialnych, pójdzie obecnie na równi z tanymi na wojskowe ćwiczenia.

Nie mówiąc o moralnej krzywdzie, jaka się tu dzieje w stosunku jednych i drugich rezerwistów — wyrządza się tu przede wszystkim krzywdę materialną tym, którzy stracili w kilka lat studjów, nie mogą spokojnie dokończyć ich nieraz tuż przed samym końcem.

Może władze zauważą jeszcze w czas swój błąd i naprawią go. Niech przynajmniej ta mała nagroda spotka zasłużonych obrońców Ojczyzny, że się im pozwoli, choć w tym i znoju, zdobyć dla siebie bez przeszkód kawałek chleba.

O to jedno apelujemy do Ministerstwa i władz wojskowych!

Reklama dźwignią przemysłu.

Dramatyczne przygody korsykańskiego bandyty.

Dwukrotnie skazany na śmierć. — 12 lat ukryty w lasach. — Walki z żandarmami. — Żywoć w łóżku. — Tajemniczy ślub w nocy. — Sam oddaje się w ręce władzy. — Przed sądem wojskowym.

(1.) Rada wojenna w Marsylii sędzi obecnie osławionego bandytę korsykańskiego Antoniego Andreani, liczącego lat 32, który

DWUKROTNIENIE SKAZANY NA ŚMIERĆ
zaocznie, przez 12 lat z rządu ukrywał się dokumentnie w gęstych zaroślach, owych sławnych na Korsyce „Maquis”, służących stale za schronienie wszelkim bandytom i wyrzutkom społeczeństwa.

Mając lat 18 Andreani popełnił swą pierwszą zbrodnię, zabijając swojego przyjaciela, o którego był zazdrosny. Po morderstwie skrył się w „Maquis”, a sąd przysięgłych w Bastia skazał go na śmierć pozaocznie.

W czasie swego pobytu w krzewach i zaroślach Andreani kilkakrotnie musiał staczać

WALKI Z ŻANDARMAMI,

którzy mieli obowiązek schwytania go. I tak zranił ciężko dwu przedstawicieli prawa; jeden z nich zmarł z odniesionych ran, skutkiem czego Andreani został powtórnie skazany zaocznie na śmierć.

Wybuchła wojna. Bandyta wystosował pismo do ministra wojny i sprawiedliwości, prosząc o pozwolenie

WSTĄPIENIA DO WOJSKA

i walczenia za Francję.

Na listy te nie otrzymał bandyta żadnej

Zabezpieczenie tajemnicy rozmowy radiotelegraficznej.

Jak donosi prasa francuska, inżynier Edward Belin dokonał epokowego wynalazku w dziedzinie telegrafu i telefonu bez drutu. Miał on wynaleść sposób zachowywania tajemnicy prowadzenia rozmów, usuwając możliwość przychwytania wiadomości przez inne aparaty. Gdyby wiadomość ta była prawdziwa, telegraf i telefon bez drutu znalazłby bezgraniczne zastosowanie we wszystkich dziedzinach życia. Wojskowość skorzystałaby na tym wynalazku ogromnie.

odpowiedzi. Przebywając dalej w „Maquis” ANDREANI OŻENIŁ SIĘ PEWNEJ NOCY.

Związek małżeński bandyty pobłogosławił znajdujący się w pobliżu mnich zupełnie formalnie i prawidłowo. I Andreani wiódł dalej żywot koczowniczy razem ze swą żoną i dwójkiem dzieci. Pewnego ranka wychodząc od pewnego sąsiada, u którego był w gościnie, został

Senat Stanów Zjednoczonych

ośmieszony przez awanturnika hiszpańskiego.

Wziął Amerykanów na tytuł księcia. — Co mówi hiszpańska ambasada Drwił doskonale z rządu Angory.

(1.) Polityczne sfery amerykańskie poruszone są żywo przygodą, jaka się zdarzyła w komisji rolniczej Stanów Zjednoczonych. — Przed paru dniami członkowie komisji słuchali z najwyższym zainteresowaniem przez całe dwie godziny wykładu, wygłoszonego przez pewnego gentlemiana o słodkim uśmiechu i ujmujących manierach, podającego się za księcia Ludwika Burbońskiego, bliskiego krewnego króla Hiszpanji.

Prelegent ów z wielką zdawało się czułością mówił o niedoli ekonomicznej i finansowej państw europejskich, tudzież przedkładał szczegółowy projekt reform, które miałyby cały świat „postawić na nogi”. Poważne audytorjum wysłuchało całej prelekcji z należytym skupieniem.

Jakież zdumienie było wszystkich członków i rozczarowanie owej komisji rolniczej

Papieros dobrany do koloru sukni.

(1.) Ostatnim „krzykiem mody” w Nowym Yorku jest papieros dobrany do koloru sukni. Dziwną tę modę zainaugurowała pewna wielka firma konfekcyjna; manekini pokazujące klientom najnowszą suknię koloru błękitnego wydobyl raptem z eleganckiej papierosnicy

OTOCZONY NAGLE PRZEZ ŻANDARMÓW. Rozpoczęła się formalna bitwa, padały gęsto strzały. Bandyta otrzymał ranę w udo, drugą w czoło; mimo to dotarł do swych zarośli. — W czasie walki zranił Andreani ciężko jednego z żandarmów brygadiera, nazwiskiem Santoni.

Walcząc z wyrzutami sumienia Andreani PORZUCIŁ SWĄ KRYJÓWKĘ

sam oddał się w ręce władzy, kładąc jednak sprzeciw wyrokowi sądu w Bastia, skazującemu go na śmierć za zabójstwo przyjaciela. Sąd uwolnił bandytę, uznając, że został do zbrodni sprowokowany.

Obecnie awanturnik ten staje przed sądem wojskowym pod zarzutem usiłowanego morderstwa na osobie brygadiera Santoni, tudzież pod zarzutem buntu przeciwko władzom.

amerykańskiego Senatu, gdy nazajutrz członek ambasady hiszpańskiej, don Juan de Cardenas, ogłosił komunikat że ów rzekomy książę Ludwik Burboński jest zwyczajnym oszustem, który sprawił już swemi samozwańczymi praktykami niejednokrotnie dużo kłopotu królewskiej rodzinie hiszpańskiej.

Nie po raz pierwszy awanturnik ów daje temat do mówienia o sobie. Niedawno wyładował on w jednym z portów Azji Mniejszej i zażądał od Turków, aby z największym pospiechem przetransportowali go przed oblicze Mustafy Kemala, któremu przedstawił się jako wysłannik z Hiszpanji. Przez trzy miesiące zawodowy awanturnik żył w Angorze na koszt rządu, urządzając podobnie jak teraz w Waszyngtonie rozmaite wykłady i konferencje — oświadczając, że jest upoważniony do nawiązywania ważnych układów dyplomatycznych.

papieros błękitny, harmonizujący zupełnie z barwą toalety. W dalszym ciągu ukazywały się papierosy kolejno żółte, ponsowe, czarne, różowe i t. d. Wszystkie dostosowane do sukien w tych samych kolorach.

Trójka mocarna.

(Powieść)

Flota angielska przygotowana do wojny. — Angielska kampania prasowa na kontynencie. — Genialny pomysł Jamesa Morrisona, ministra pracy.

Vincent Rushbrook, pierwszy lord admiralicji, zabrał głos.

— Nasze zarządzenia na morzu zmierzają w pierwszej linii do tego, by opanować drogę morską do Indji. Flota, złożona z 800 łodzi podwodnych, leży łukiem w głębinach od Lizbony do Marokka. Podstawę operacyjną dla nich tworzą nasze obie potężne twierdze morskie Gibraltar i Ceuta. Ich łodzie na wedetach dostrzegły obce łodzie podwodne na długości geograficznej Islandji. Od tego czasu... to jest od trzech dni... są łodzie i twierdze nasze w ścisłym pogotowiu. W dwie sekundy po zaalarmowaniu mogą wypalić nasze lufy Gibraltar i Ceuty. Stan ten nie da się jednak utrzymać miesiącami. Ciernią przez to nerwy załogi. Ludzie moi wołają raczej dzisiaj stanąć do walki niż jutro. Gdy nie nastąpi uderzenie, mogą być do czterech tygodni zdezorganizowani.

— Na Suezie spoczywa flota, złożona z 30.000 samolotów. Nie widzę sposobu, jakim mogłoby się przeciwnik dostać na morze Śródziemne.

Premjer zabrał ponownie głos.

— To dobrze, skoro flota zapewnia drogę morską do Indji. Lecz koniecznym jest również ustanowienie drogi lądowej. Pocóż zaciśnięmy

przed dwudziestu laty Konstantynopol, skoro nie używamy tej drogi? Linja prosta wiedzie przez Brukselę, Linc i Belgrad do Konstantynopola.

— Nie kochają nas na kontynencie. Rosjanie posiadają błędny pogląd, że jesteśmy winni wszystkich nieszczęść, które spotykały ich od 1914 roku. Niemiec jeszcze ciągle nie wierzy, że tylko w imię świętości układów walczyliśmy przeciw niemu przed czterdziestu laty. Francuzi, Hiszpanie i Włosi są nam nieprzychylni za usunięcie ich z Afryki.

— Stwierdzam z przykrością, że w ostatnich trzydziestu latach za mało wagi przykładaliśmy do stworzenia w Europie przychylniej opinii. Przypatrywaliśmy się wcale chętnym okiem, jak Rosja oczyszczała się z bolszewizmu. Było dla nas do pewnego stopnia pożądanem, by Niemcy w porozumieniu z wracającą do zdrowia Rosją, dokonały rewizji traktatu wersalskiego. Siła ich wkrótce stworzyła skuteczną przeciwwagę Francji. Nie mogliśmy jednak przewidzieć, że nastąpi porozumienie z Francją i stworzonym zostanie francusko-niemiecki związek przemysłowy.

— Od pierwszego dnia mego urzędowania uważałem za najważniejsze zadanie rozluźnienie tego związku. Wszystkimi siłami starałem się w obu państwach podnieść szowinizm narodowy. Niestety wyniki są małego znaczenia. Zbyt widoczne są duże korzyści, jakie płyną z tego związku przemysłowego. W każdym razie musimy i nadal w tym kierunku pracować. Dochodzę do tego wniosku, że Anglja dążyć musi do moralnych zdobyczy na kontynencie.

William Chopper, minister pracy, poprosił o głos

— Do moralnych zwycięstw trzeba pewnego czasu. Oprócz tego... znajduje się prasa kontynentalna w silnych rękach. W Afryce i Azji możemy sobie codziennie zakładać angielskie gazety. Stworzenie jednak gazety niemieckiej w Niemczech, lub francuskiej we Francji, jest dla nas rzeczą bardzo trudną. Możemy jedynie angielskim korespondentom piśmi zagranicznych przez naszą prasę wszczepiać pewne zapatrywania i to w taki sposób, by uznali je ostatecznie za własne i mające na oku jedynie korzyści kontynentu.

Lord Gashford mówił dalej.

— Musimy zapobiedz wszelkiej wrogości przeciw kontynentu. Pełna siła przemysłu europejskiego jest nam niezbędna. Na lądzie stałym będą zapewne przygotowani na to, by dostarczać na obie strony. Amerykańskie samoloty ciężarowe będą najkrótszą drogą ponad biegunem północnym wywlekały z Europy tyle materiału wojennego, ile tylko zdołają zakupić. Temu należy zapobiedz. Kontynent nie może dostawiać na obie strony. Muszą widzieć swą własną korzyść w naszym zwycięstwie...

Sir James Morrison, pierwszy lord skarbu, przerwał mowę koleźce swemu:

— Jest jedna możliwość... Wszystkie państwa kontynentu wloką za sobą ciężary amerykańskich długów. Musimy im przyrzec unicestwienie tych długów. Wtedy zobaczą swój interes w naszym zwycięstwie. Można się zastanowić co wytargować w zamian za to przyrzeczenie. Dostarczenie materiału wojennego wyłącznie dla nas. Prawo przemarszu dla naszych wojsk i o ile możliwe wyraźne poparcie. Sądzę, że możnaby wiele osiągnąć tem przyrzeczeniem...

(Ciąg dalszy nastąpi)

Grobne ogłoszenia.

CORTEPIAN krótki, wie-
deński, o płycie meta-
lowej, krzyżowy, fotel rzeź-
biony, antyk, skrzyżka
grajęca z 28 nutami sta-
lowemi, do sprzedania.
Do oglądnięcia Plac Fran-
ciszczański 7, II. p. od 4-6
codziennie. 657

TOMANY, wózki dzie-
cięce własnego wy-
robu, sprzedaje Piecnowicz
Kraków, Mikołajska 7.
658

FABRYKA kapeluszy
I. Grossa, Kraków Stra-
dom 27, już rozpoczęła
sprzedaż i fasonowanie
damskich kapeluszy słom-
kowych według najno-
wszych modeli. W inte-
resie P. T. Klienteli jest
zatem wskazane wcześniej
skuteczniej zlecenia. 588

Tokarnie, Heblarki, Struga-
ki, Wiertarki, Garty, Loko-
mobilis, Stal, Żelazo, Szyny,
Blacha żelazna, cynkowa,
Beczki, poleca 449

„PILOT”
LWÓW, ul. Batorego 4.

Szlifuję brzytwy
odpowiednie do golenia,
oraz wielki wybór nowych
brzytw i t. p. 681
Myszkowski, Dietłowska 46.

ZGUBIONA kartka wojsko-
wa na nazwisko Lisek
Jan nr. 1900 r. Bocunia,
Unieważnia się. 656

ZGUBIONO dokumenty
wojskowe, Piotr Piotro-
wski ur. 1896 w Prokoci-
mie, które unieważnia się.
659

ZGUBIONO dokumenty
wojskowe na nazwisko
Władysław Kluska nr. 1898
Bogdanowka, które unie-
ważnia się. 663

ZGUBIONE dokumenty
wojskowe na nazwisko
Wojciech Wiater, Ostrów
p. Ropczyce — wydane
P. K. U. Rzeszów rocznik
1899, unieważnia się. 664

SKRADZIONE papiery
wojskowe na nazwisko
Hierard Zawada 4 pułk
artylerji, urodzony wr. 1900
w Balance pow. Sanok,
unieważnia się. 681



OBCASY GUMOWE I PODESZWY GUMOWE

są trwalsze i tańsze niż skóra. Najlepsza
ochrona przeciw wilgoci i zimnie.

444
Berson-Kauczuk,
Centrala: KRAKÓW, Straszewskiego 2.

Towarzystwo Handlowe Bracia Rolnicy Ska Akc.

Zawiadamia P. T. Interessantów, że zamiast w dotychczasowym
lokalu przy ulicy św. Jana 8. załatwia sprawy bieżące

czasowo w sklepie przy ulicy Siennej 2.

Telefon 2303.

662

Szczegółowe wyjaśnienie powodów tej czasowej przerwy przy
ulicy św. Jana będzie wkrótce podane do publicznej wiadomości.

„KSIĘGARNIA POLSKA”

Tow. Akc. Księg. Polsk. na Śląsku

KRÓL. HUTA, ul. Wolności 16

Katowice \equiv Mysłowice

poleca swój dobrze zaopatrzonej sortyment

Niemieckie książki

wszelkich gałęzi wiedzy po cenach oryginalnych.

Obliczanie marek polskich według kursu dziennego.

634

Najstarsze wydawnictwo w Gdańsku

GAZETA GDAŃSKA

z literackim dodatkiem „Literatura i Sztuka”

podaje najwięcej wiadomości polityczne i gospodarcze z całego świata.
posiada bardzo obszerny dział handlowy i ekonomiczny, osobny
tygodniowy dodatek o żegludze, broni praw Polski w jednym
porcie polskim, porusza i oświetla wszystkie ważne zagadnienia życia
narodowego, przemysłowo-handlowego, społecznego i religijnego

ROZPOWSZECHNIONA W CAŁEJ POLSCE

NAJSKUTECZNIEJSZY ORGAN OGŁOSZEŃ
DŁA KUPCÓW I PRZEMYSŁOWCÓW

W. KUCHARSKI
SP. AKC.
Fabryka drutu i wyrobów drucianych
(przedem J. Górecki, W. Kucharski i Sp. Tow. Akc.)
Kraków-Podgórze, ul. Romanowicza 5.
Telefon Nr. 277. 401

„Goniec Kaliski”

Najpoczytniejszy dziennik w całej
Ziemi Kaliskiej, prowadzony
w duchu narodowym. Najlepiej
nadaje się do wszelkich reklam
kupna i sprzedaży.

636

Adres Redakcji i Administracji:
KALISZ, Aleje Józefiny Nr. 9.

Pończochy gumowe

Dla cierpiących na zylaki.

Bandaże przepuklinowe

wszelkich systemów.

Pasy brzuszne

i wszelkie

625

Aparaty Ortopedyczne, Protezy, Gorsety i t. p.

poleca:

Ludwik Knapiński

KRAKÓW, ul. Mikołajska 7.

Tel. 505.



CZEGO CZEKACIE?
PANIE I PANOWIE!

Czy nie wlicie, że wszystko co chwila drożeje,
a przecież każdy z was potrzebuje towary na własną
potrzebę lub na sprzedaż i dlatego radzę jaknaj-
prędzej takowe zakupić tylko w fabrycznym akta-
dzie manufaktury M. BRYL w ŁODZI.

Jeszcze są do nabycia po najtańszych cenach
następujące towary:

1) Dla Panów: MELANZ - PRIMA nadzwyczaj
mocna i praktyczna tkanina (nie do rozdarcia) na
męskie, damskie i dziecięce ubrania pojedynczej
szerokości, za 1 metr Mkp. 6,500 i 7,500, dubeltowa
szerokość cena za 1 metr. 13,500 16,500 i 18,500 Mkp.
2) KORTY. Modny, trwałe we wszystkich kolo-
rach, czystej wełny, niezbędny dla każdego z Panów
i Pań na eleganckie ubranie i kostjum. Cena za 3
metry 65,000, 75,000. GATUNEK WYŻSZY za 90,000,
125,000 i 150,000 Mkp.

3) Materiał gatunku „KAMGARN” za 3 metry
185,000 225,000 250,000. Do ubrań męskich doda-
jemy na życzenie pełny komplet podszewki za 30,000,
i 45,000 Mkp.

4) Dla Pań! Najnowszy wyrób szewłotu lub
Frate w najnowszych pasach kratach lub gładkich
kolorach na eleganckie suknie, nadzwyczaj mocny
i praktyczny materiał, cena za 1 metr 12,500,
20,000 i 30,000 Mkp.

5) PŁOTNA na bieliznę, pościel, poszwy, wyspy
i fartuchy za 1 metr 5,500 6,500 7,500 i 8,500 Mkp.

6) BATYSTY, kretony, welenki najmodniejszych
kolorów i pięknych deseni na eleganckie suknie
bluzki i szlafroki za 1 metr po 6,500 i 7,500 Mkp
Satyna deseniowa po 12,000 i 15,000 Mkp.

7) OBRUSY. kapy, ręczniki, prześcieradła, chustki
do nosa, firanki, pończochy, skarpetki, nici do szy-
cia, chustki ciepłe i jesionki po przystępnych ce-
nach do nabycia.

Towary wysyłamy natychmiast po otrzymaniu
zamówienia za zaliczką pocztową nawet bez zadatku.

!!! Bez wszelkiego ryzyka !!!

Kupujący absolutnie nie ryzykuje, gdyż jeżeli
towar się nie podoba, przyjmujemy z powrotem
i zwracamy pieniądze. Zamówienia prosimy
adresować:

SKŁAD FABRYCZNY

M. BRYL, Łódź,

ul. Piotrkowska 56 (w podwórzu).

P. P. Przyjeżdżających do Łodzi uprzejmie prosimy
o odwiedzenie naszego sklepu

UWAGA: Próbek i cenników nie wysyła się. Obstałun
kwaśniej od 5000 się nie wysyła. 488